

DELBÁCSKA

EST

Magyar Nemzeti Múzeum

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
I. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnycim: „Délbácska“
Novisad. Póstatákarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. július 24.

SZERDA

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

A jóvátételi kérdés ügyében

Szpalajkovics párizsi, Gyurics londoni követ és Boskovic, a jóvátételi bizottság jugoszláv delegátusa Beográdba érkeztek, ahol tanácskozásokat folytatnak

A kereskedelmi miniszter átadta hivatalát — Lemondott a kereskedelmi miniszter helyettese is

Beográdból jelentik: Ófelsége a király tegnap délelőtt soros hadsegéde kíséretében Topoláról visszaérkezett Beográdba.

A párizsi és londoni jugoszláv követ Beográdban

Szpalajkovics dr. párizsi követ, Gyurics Gyorgye londoni követ és Boskovic Mita, a jóvátételi bizottság jugoszláv delegátusa tegnap reggel Beográdba érkeztek. A diplomata résztvesznek azokon a tanácskozáson, amelyek végleges döntést történik, milyen álláspontot foglaljon el az SHS állam a jóvátételi kérdés likvidálása ügyében legközelebb összehívandó konferencián, amelyre az SHS állam is meghívást kap. Valószínű, hogy a jugoszláv delegáció ez alkalommal terjedelmes felterjesztést intéz a kormányelnökök konferenciájához, amelyben a jóvátételi összeg jugoszláviai részvételének megváltoztatását kéri. A konferencia időpontja még nincs véglegesen megállapítva, az esetben azonban, ha az eredeti tervek szerint augusztus 5-én tartják meg, a jugoszláv delegációnak már most kell hozzáfogni az előkészítő munkálatokhoz.

Szpalajkovics, Gyurics és Boskovic először audiencián jelennek meg a királynál,

majd azonnal megszövegezik a konferenciához intézendő felterjesztést. Az eddigi diszpozíciók szerint Szpalajkovics és Gyurics meg a hét végéig maradnak Beográdban, majd ismét állomáshelyükre utaznak vissza.

Miniszterek Mataruska Banján

Uzunovic Nikola tárcanélküli miniszter és Srskies Milán dr. igazságügyminiszter tegnap reggel hat órakor Mataruska Banjára utaztak, ahova délelőtt tíz órakor ér-

keztek meg.

A miniszterek azonnal felkeresték az ott időző Zsivkovics Petár miniszterelnököt, akivel hosszabb ideig tanácskoztak. Délben a miniszterek Zsivkovics Petár tábornok vendégei voltak.

Mazsuranics Zselimir átadta hivatalát

Mazsuranics Zselimir volt kereskedelmi miniszter tegnap délelőtt átadta hivatalát Svrljuga Sztanko pénzügyminiszternek. Ez alkalommal a miniszter elbucszott a minisztérium tisztviselőitől, akiknek köszönetét fejezte ki az odaadó támogatásért. A miniszter ezuttal is hangoztatta, hogy

tisztán elvi kérdések miatt mondott le

s igyekezni fog, hogy mint magánember is mindig a haza érdekeit szolgálja.

Lemondott a kereskedelmi miniszter helyettese

Szpevec Vladimir dr., a kereskedelmi miniszter helyettese tegnap beadta lemondását.

Jegyzések az Agrárbankra

A beográdi Unió biztosító társaság egy millió dinárt jegyzett az Agrárbankra.

Mazsuranics bucsukihallgatása

Ófelsége a király tegnap delután 6 órakor ismét Topolára utazott. Előzőleg Mazsuranics Zselimir kereskedelmi minisztert fogadta bucsukihallgatáson a király. Ófelsége ez alkalommal személyesen nyújtotta át a távozó kereskedelmi miniszternek a Szent Száva rend I. osztályát.

Huszonég szovjetrepülőgép bombázta Pogranicsnaját

A lakosság rémülten menekült a városból — Háromezer fehér orosz kozák csapatot alakított a vörösök ellen — Amerikában még biznak a béke megmentésében

Washingtonból jelentik: Kormány körében még mindig biznak abban, hogy sikerülni fog a keletázsiai békét megmenteni. Az a terv merült fel, hogy fel kell kérni a két államot, vonják vissza csapataikat tíz kilométerre a határtól.

A kínai kormány jegyzéket intézett a washingtoni kormányhoz és ebben kifejti, hogy szigorúan a Kellog-paktum alapján áll. Kína megakarja ugyan védeni jogait, de távol áll tőle még az a gondolat is, hogy háborúba keveredjen Oroszországgal. A nankingi kormány jegyzékében rámutat arra, hogy Oroszország volt az, amely megsértette a Kellog-paktumot.

Stimson külügyi államtitkár közölte az újságírókkal, hogy Kína és Oroszország is

kijelentették, hogy kerülni akarják a fegyveres összeütközést, kivéve az önvédelem legvégső szükségét.

Kína hangsúlyozta, hogy kötelezőnek ismeri el magára nézve a Kellog-paktumot és a béke megmentése érdekében utasította Finnországban lévő követét, hogy kezdjen közvetlen tárgyalásokat Oroszországgal a megegyezés érdekében.

Pekingből jelentik: A nankingi kormány kiáltványt tett közzé, amelyben kijelenti, hogy az Oroszországgal való konfliktust a külföldi hatalmak beavatkozása nélkül, közvetlen tárgyalások révén akarja megoldani.

Hogyan lehetne megegyezni?

Washingtoni kormánykörök szerint Ki-

nának a népszövetségi tanács elé kellene terjeszteni azokat a bizonyítékokat, amelyekkel igazolni tudná, hogy a keletkínai vasutak orosz állampolgáru tisztviselői bolsevista propagandát fejtettek ki. Ha Kína lehetővé tenné új szovjet hivatalnokoknak a keletkínai vasutaknál való alkalmazását, akkor Oroszország ezt a statusquo ante állapotának elfogadhatná.

Még nem szüntek meg az ellenséges mozdulatok

Tokióból jelentik: Japán lapok mandzsuri táviratai szerint az ellenséges hadmozdulatok még nem szüntek meg a határmentén.

Mandsuti városából kiutasították az összes oroszokat. A városban hadiállapot van.

A kínaiak számos orosz internáltak, amire válaszképpen most Vladivosztookban az oroszok ezer kínai állampolgárt internáltak.

Charbinből érkezett hírek szerint az oroszok az Amurban három kínai kereskedelmi hajót zsákmányoltak.

Pekingből jelentik: Tegnap reggel huszonegy szovjetrepülőgép jelent meg Pogranicsnaja határállomás felett s valóságos bombázással árasztotta el a várost.

A városban megdöbbentő pánikot idézett elő a bombázás s a lakosság hanyathomlok menekült a pincékbe és védett helyekre.

Az orosz-kínai határon háromezer fehér orosz kozákcsapatot alakított a vörösök ellen.

Londonból jelentik: A diplomáciai viszony megszakítását a nankingi kormány nyugodtan fogadta. A kormány most arra készül, hogy leleplezze a szovjet aknamunkáját. A karbini konzulátuson tartott házkutatásnál a nankingi kormány

olyan okmányok birtokába jutott, melyek megdönthetetlen bizonyítékok a szovjet aknamunkája mellett.

Karbinban kihirdették az ostromállapotot s elrendelték a sajtócenzurát.

A helyzet továbbra is súlyos, politikai körökben azonban azt hiszik, hogy mégis csak sikerül kivezető utat találni.

Az orosz akciónak többek közt az a célja, hogy kézrekerítse Mandzsuriát s hogy rátehesse kezét a termésre.

Henderson nyilatkozott a jugoszláv-bolgár konfliktusról

Londonból jelentik: Henderson külügyminiszter az alsóház tegnapi ülésén egy interpellációra válaszolva, amelyben a jugoszláv-bolgár konfliktus került szóba, kijelentette, hogy

az angol és a francia kormány lépéseket tett Szófiában s felszólította a bolgár kormányt, igyekezzék békésen likvidálni a konfliktust.

Henderson ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy a konfliktust kölcsönös tárgyalásokkal lehetne elsimítani.

•••

Aránytalanul drágábbak az árak a kispiacon, mint a nagypiacon

...
A hus nem akar olcsóbbodni — A sütni való baromfi még mindig 50—65 dinár párja — A buzát 210—215 dinárjával árulták a piacon

A noviszádi nagypiacon az olcsóbbodási folyamat egyre tart. A hőhullámmal együtt további olcsósági hullám lépett fel s miután a meleg időjárás elsősorban a paradicsomnak kedvez, tegnap ismét óriási mennyiségek kerültek piacra. A krumplit is 75 parájával árusították, a paradicsom 50 para, a tök pedig már 25 paráért is kapható.

A kispiacon ezzel szemben aránytalanul drágábbak az árak s talán még csak a zöldségárusok azok, akik nem srofolták fel olyan nagy mértékben az árakat, mint a többi árusok. A kofák is csak szerény keresettel elégednek meg.

A legdrágább még mindig a hus. A jobb mézarszékben tegnap a következő árakat jegyeztük fel: Marhahus 18—20 dinár, leveshus 16 dinár, borjúhus 20—24, bányus 16—18, disznóhus 20—24, füstölt hus 24—26, nyers szalonna 22, füstölt szalonna 26, zsír 26 dinár. Előszólyban a szarvasmarha ára 6 és 9 dinár között váltakozott.

A baromfi piac még mindig feltűnően drága.

Hítvány rántani való csirke 25—35 dinár, a sütni való csirke pedig 40—65 dinár párja

A liba is rekordárakat ért el, amennyiben tegnap 100 dinárért kínálták párját. A kacsa szerényebb haszonnal is megelégszik, amennyiben párja már 35—60 dinárért is kapható. Hizott liba 23—24 dinárért került forgalomba, természetesen kilónként.

A halpiac meglehetősen sivar. A piacra került mennyiségekből a ponty 16—20 dinárért kelt el, a harsa 25—30, a csirke

14, a süllő 20—25, a kecsge pedig 20—35 dinárért kilója.

A zöldség- és főzelékpiacon a következő árakat jegyeztük fel: bab 12, savanyu káposzta 6, fejeskáposzta 1—3, burgonya 1.50—2.50, zöld borsó 3—4, zöld bab 2—3, spenót 3, kelkáposzta 0.50—3, kalarábé 1, sárgarépa 1.50, tök 1—2, paradicsom 1.50—2, hagyma 1, leves zöldség 1.50 dinár. Az uborka 5 darabonként 1 dinár, paprika 8 darabonként 1 dinár, a babura pedig 3 darabonként 1 dinár.

Tejtermékek: Tehéntej 2.50—3 dinár, tejfel 20—35, tehénturó 3—12, vaj I. minőségű 52—60, vaj II. minőségű 35—40, birkaturó 24—32 dinár.

Liszt és kenyér: Fehér liszt 3.50, főzöliszt 3.30, kenyérliszt 2.50—3.10, fehér kenyér 3.50—4, barna kenyér 3 dinár.

Fűszerár: Kávé 48—80, cukor 13—15, rizs 7—12, mák 16—20, bors 72, só 2.75, paprika 32—60 dinár.

A gabonapiac a következőképpen alakult ki az árak: Buza 210—215, árpa 140—150, zab 200—210, kukorica 230—240, korpá 140, széna 70—80, szalma 25—40 dinár.

A gyümölcs piac „válságos óráit” éli. A gyümölcs megfizethetetlen, az a kevés pedig, ami a piacra került, olyan silány, hogy alig talál vevőre. A szegény emberek kizárólag körtét és almát vásárolnak s ezekből készítenek „kompótot télire”. Barackból csak kevés jut majd asztalra kompót formájában. Tegnap már 20 dinárt is elkértek a barack kilójáért. Egyébként a helyzet az összes piaci frontokon változatlan.

Elutasította a „Zasztava” munkatársainak és alkalmazottainak követelését a noviszádi törvényszék

Az elsőfoku határozatot megsemmisítették — Az árverésen befolyt összeget a munkásbiztosítópénztár, a pénzügyi kincstár és a hitközség között osztják fel

Amikor a Zasztava nyomdaberendezését elárverezték, nagy vita indult meg, kit illet meg az az összeg, amely az árverésen befolyt. Tudvalévő ugyanis, hogy a Zasztava ingóságaira a kerületi munkásbiztosító pénztár, a pénzügyi kincstár és a szerb hitközség jelentettek be elsőbbségi jogot, az utóbbi a visszamaradt házbér fejében. Ezzel szemben viszont a Zasztava szerkesztősége, kiadóhivatali és nyomdászemlélyzeté is jogot formált az árverésen befolyt 130.000 dinárnyi összegre, amely a ki nem fizetett munkabérek címén illetve volna a személyzetet.

Az elsőfoku bíróság annak idején a személyzet javára döntött s ítéletében kimondta, hogy a befolyt összegből elsősorban az alkalmazottakat kell kielégíteni. A bíróság hivatkozott a sajtótörvény 7-ik szakaszára is, amely elrendeli, hogy

a lap megszűnése esetén minden más követeléssel szemben elsősorban az újságírók követelései jönnek tekintetbe.

Erre való hivatkozással a bíróság elrendelte, hogy az egész összeget a Zasztava személyzete között kell kiosztani.

Fellebbezés folytán a noviszádi törvényszék Belajesics-tanácsa tárgyalta a Zasztava

árverési ügyét s rövid tanácskozás után megsemmisítette az elsőfoku bíróság ítéletét.

A bíróság ítéletében kimondta, hogy a sajtótörvény erre vonatkozó szakasza nem bír olyan nagy hatóerővel, hogy a szerzett jogokat is érinthesse s miután ez esetben a kerületi munkásbiztosító pénztár, a pénzügyi kincstár és a szerb görög keleti hitközség már régebben szerzett jogot követeléseinek kielégítésére, az árverésen befolyt összeg elsősorban ezeket az intézményeket illeti meg.

A végrehajtói törvény 119-ik szakasza értelmében a Zasztava alkalmazottai a semmitőszékhez fellebbeztek, mint amely a huszontötezer dináron felüli követeléseknél az utolsó fórum.

Jogászörökben most nagy érdeklődéssel várják a semmitőszék állásfoglalását, amely elvi jelentőségű lesz.

A Zasztava ügyének ilyenirányú likvidálása súlyos csapást jelent a lap munkatársaira, akik egy teljes éven keresztül egyáltalában nem kaptak fizetést a vállalatától s most önhibájukon kívül a legnagyobb nyomorba jutottak.

A noviszádi kereskedők az üzletek nyitása és zárása ügyében újabb beadvánnyal fordultak a főkapitányhoz

Tíz és tizenkét órát akarják üzleteiket naponként nyitva tartani

A noviszádi kereskedők és gyáriparosok egyesülete tegnap a következő beadvánnyal fordult dr. Momirovics Veljko főkapitányhoz:

Miután a szociálpolitikai miniszterium 4201—4 számú és 1929 június 16-án kelt rendeletének 47. szakasza értelmében az üzletek nyitásának és zárásának óráját a főispán illetve a járási vagy városi előljárásság határozza meg, tisztelettel kérjük a lábbi kérésünk teljesítését:

1. Noviszádon az összes kereskedelmi üzletek — kivéve a csemege-, könyv-, fa- és szénkereskedések — a következőképpen tartandók nyitva:

a) nyáron: 7-től fél 1-ig és 2-től este 7 óráig.

b) télen: fél 8-tól fél 1-ig és 2-től este 7 óráig.

2. A csemege- és fűszerkereskedések nyitva tartandók:

a) nyáron: fél 6-tól fél 1-ig és 3—8-ig.

b) télen: fél 7-től fél 1-ig és 2—8-ig.

3. A könyvkereskedések, a tanuló ifjúságra való tekintettel télen-nyáron nyitva tartandók: reggel 7-től fél 1-ig és délután fél 2-től 7 óráig.

4. A fakereskedések télen és nyáron nyitva tartandók: reggel 6-tól fél 1-ig és fél 2-től este 6 óráig.

5. A cukrászdák télen-nyáron: reggel 7-től este 11 óráig tartandók nyitva, amint azt a főkapitányság 5959 számú 1929 június 20-án kelt rendelete már rendezte is.

Az említett rendeletben felsorolt ünnepeken kívül még a következő ünnepeken kellene az üzleteket zárva tartani: Vidovdánkör, Ciril és Metod napján délelőtt 10 órától kezdve, róm. kath. és gör. kel. Karácsony, Husvét, Pünkösöd másnapján és Uj-év napján délután.

A fakereskedők és csemegekereskedők kérik ezenfelül zsidó hosszú napkor is bezárni az üzleteket a szolidaritás jeléül.

Miután az üzletek nyitásának és zárásának ilyen rendezése nemcsak az érdekelt kereskedők, hanem a fogyasztó közönség érdekeinek is megfelel, kérjük ezen kérelmünk teljesítését és esetleg egy konferencia összehívását, hogy ezen álláspontunkat szóbelileg is kifejezhessük.

Csütörtökön zárják el a Kraljica Maria utat

Megirtuk a napokban, hogy a városi tanács elrendelte a Kraljica Marija uton szükségessé vált utjavítási munkálatok azonnali megindítását. A Kraljica Maria ut uttete a nagy forgalom következtében ugyanis olyan nagy mértékben megrongálódott, hogy

az uttést sürgős javítását haladéktalanul meg kellett kezdeni

Frank Mihály dr., aki a javítási munkálatokat végzi, ma délelőtt Noviszádra érkezik s személyesen fogja irányítani a munkálatokat. A vállalkozó megkeresésére a főkapitányság hozzájárult, hogy az uttestet a javítási munkálatok tartamára elzárják. A főkapitány intézkedése értelmében

a Kraljica Marija utat csütörtökön zárják el s a forgalmat a Duna uccán keresztül bonyolítják le a közúti hid felé

A javítási munkálatok szakaszonként folynak s amint az egyes szakasz felszabadul, a forgalmat ismét szabaddá teszik. Mint értesülünk, a munkálatok valószínűleg nyolc napig fognak tartani s augusztus elején már befejezést nyernek.

Tegnap délben 36 fok Celsius volt Noviszádon

Reggel 8 órakor 26 fokot mutatott a hőmérő Országszerte óriási kánikula uralkodik

A kánikula napról-napra fokozódik s Szplít kivételével

ezidőszerint Noviszádon a legmagasabbra emelkedett a hőmérő

A meleg a kora hajnali órákban kezdődött s reggel 8 órakor 26 fok Celsiusra emelkedett a hőmérő.

Délben már 36 fok meleg volt árnyékokban s a rekkenő hőség a késő délutáni órákig tartott

A kontinensen mindenütt óriási kánikula uralkodik. Magyarországon a hőmérséklet csaknem mindenütt elérte a 32 fokot. Budapesten 34, Mátészalkán 35 fok volt a meleg s az éjszakai kisugárzás alig néhány fokkal hűtötte le a levegőt. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint

a rendkívül meleg időjárást a kontinens felett megállapodott anticiklon okozza, amely rendkívül mákacssággal még egyre tart

Ezidőszerint egyáltalában nincs kilátás a hőség enyhülésére s a meteorológiai jelentések is egyértelműen állapítják meg, hogy

az időjárásban lényeges változás nem várható

A beográdi obszervatórium jelentése szerint tegnap reggel 8 órakor a következő hőmérsékletet jegyezték fel az ország egyes városaiban:

Beograd 24, Zagreb 22, Ljubljana 22, Vrsac 25, Petrovaradin 26, Veliko Gradiste 23, Koviljaca 22, Sarajevo 21, Uzice 20, Kragujevac 23, Kraljevo 23, Zajecsar 23, Vranje 22, Nis 23, Koszovszka Mitrovica 22, Szkoplje 24, Stip 23, Prilep 23, Pety 23, Kotor 24, Szplít 28, Bród 21.

Az egész országban derült és igen meleg idő volt, eső sehol sem esett.

Az ország többi részéből is nagy melegekről érkezik hír. A dalmát tengerpart

mellett már napok óta türelhetlen a hőség, Délszerbiában is mindenütt 34 fok fölé emelkedett a hőmérséklet. Boszniában is rendkívül meleg az időjárás.

Nagy hőség Franciaországban

Párisból jelentik: A francia fővárosban az utóbbi napokban elviselhetetlenné vált a hőség, még az este sem hoz enyhülést. Tegnap Párisban az átlagos hőmérséklet 31 fok volt. A vidéken is mindenhol nagy a hőség.

Angliában már 137 napja tart a szárazság

Londonból jelentik: Az Európában uralkodó rettenetes hőség, különösen Angliában jár katasztrófális következményekkel.

Angliában 137 nap óta nem esett az eső. A városoknak a nagy szárazság miatt alig van egy hónapra való vizük

Londonban a vízvezetési társaságok közösen eljártak a kormánynál és a legsürgősebben kérték a fenyegető vízhiány megakadályozását.

A nagyobb városokban vízkormánybiztosok működnek, akik szigorúan megtiltották, hogy a kerteket öntözzék

A rendelet áthágóit szigorúan megbüntetik.

A városok jelentése szerint sokhelyütt csak 16 napig van még víz.

Bradfordban 3.000 főből álló munkástömeg beszüntette a munkát a vízhiány miatt

Tegnap Angliában némileg lehült a levegő. A hideghullám azonban Németország északnyugati részén már megtorpant és Középeurópában egyáltalán nem éreztette hatását. A meteorológiai intézetek szerint még fokozódik a hőség.

Szeptember 6-án tartják meg Noviszádon a szokásos évi repülőversenyt a király aranyserlegéért

A versenyen kétülékes hadirepülőgépek, vadászgépek és iskolagépek vesznek részt

Szeptember 6-án, a trónörökös születésnapján tartják meg az idén is a szokásos évi repülőversenyt a király aranyserlegéért. A nagyszabású repülőverseny feltételei a következők:

I. Kétülékes hadigépek versenye.

Utirány: Noviszád, Oszijek, Zagreb, Ljubljana, Maribor, Banjaluka, Sarajevo, Szkoplje, Nis, Beograd, Noviszád. Távolság: 1640 kilométer.

Leszállások: Zagreb, Banjaluka, Sarajevo, Szkoplje, Beograd és Noviszád. A többi városokban a repülő irásbeli jelentéseket dobnak le.

A versenyen legfeljebb tíz versenyző vehet részt.

II. Vadászgépek versenye.

Utirány: Noviszád, Szlavonszki Bród, Sarajevo, Nis, Szkoplje, Kraljevo, Zajecsar, Pozsarevac, Beograd és Noviszád. Távolság 1301 kilométer.

Leszállások: Az összes fentnevezett helyeken.

A versenyen legfeljebb hat versenyző vehet részt.

Iskolagépek versenye.

Utirány: Noviszád, Tuzla, Sarajevo, Kraljevo, Zajecsar, Nis, Pozsarevac, Beograd, Noviszád. Távolság 870 kilométer. Leszállás minden városban.

A kétülékes hadirepülőgépek sorából kizárólag a Breguet 18 és Potez XXV. repülő repülőgépek vehetnek részt a vadászgépek közül a Devoitin-típusú s az iskolarepülőgépek közül a Brandenburg és Henriot típusú repülőgépek.

Valamennyi repülőgép, amely a versenyen startol, legkésőbb szeptember 3-án köteles Noviszádon megjelenni.

A start szeptember 6-án reggel 5 óra kor kezdődik, öt pernyi időközökben. Az indulási rendjét sorsolás utján döntik el.

A végeredmény, illetve a díjazás az elért idő eredményétől függ.

A király aranyserlegét tehát az a kétülékes repülőgép kapja, amely a megjelölt utirányt a legrövidebb idő alatt repülte be. A versenydíjak a következők:

Kétülékes hadigépek

Első: Ófelsége a király aranyserlege.

Második: Az Aeroklub tiszteletdíja. Vadászgépek.

Első: A hadügyminiszter tiszteletdíja. Második: Az Aeroklub tiszteletdíja.

Iskolagépek

Első: A repülőparancsnokság tiszteletdíja.

Második: Az Aeroklub tiszteletdíja.

A zsüri határozata ellen a versenyzők a repülőparancsnoksággal fellebbezhetnek. A verseny többi feltételei ugyanazok, mint az előző versenyeken.

Arra a hirre, hogy az oroszok municiót vásárolnak Csehszlovákiában, óriási hossz keletkezett a Skoda művek részvényeiben

Mindenki Skoda-részvényeket vásárol

Prágából jelentik: A tegnapi tőzsdén óriási hossz keletkezett a pilzeni Skoda-művek részvényeiben. Záratkor fantasztikus összegeket kínáltak Skoda-részvényekért. Ez a feltűnést keltő érdeklődés a Skoda-részvények iránt azzal a körülménnyel magyarázható, hogy

Szovjetország nagymennyiségű municiót rendelt a pilzeni Skodagyárban

s a szovjetkormány ügynökei máris nagy megrendelésekkel halmozták el a fegyvergyárat.

Különböző büncselekmények miatt letartóztatták és a noviszádi ügyészség fogházába szállították a becskerekai kataszteri igazgatóság egyik hivatalnokát

Igéretet tett a feleknek, hogy le tudja szállítani az adót s ennek ellenében nagyobb összegeket vett fel

A becskerekai rendőrség tegnap letartóztatta s a noviszádi ügyészség fogházába szállította Fastics Marko, a becskerekai kataszteri igazgatóság hivatalnokát, aki

hivatalos minőségben különböző büncselekményeket követett el

Fastics több személytől kisebb-nagyobb összegeket csalt ki. Rendszerint azzal operált, hogy

összeköttetése van a pénzügyminiszteriumban s az adókötelezettek adóját le tudja szállíttatni

A hiszékeny emberek lépre mentek s az „adóleszállítás“ fejében előlegeket adtak a „befolyásos“ tisztviselőnek, aki a pénzt elköltötte, ezzel szemben azonban semmi ellenszolgáltatást nem tett.

A becskerekai rendőrség a korrupció letöréséről szóló törvény alapján adta át Fasticsot a noviszádi ügyészségnek. Az államügyészség azonnal átnézte az aktákat, miután azonban megállapította, hogy ez esetben

nem hivatalos minőségben elkövetett, hanem közönséges sikkasztásról van szó

ismét visszakísértette Fasticsot a becskerekai ügyészség fogházába, mert közönséges büncselekményről lévén szó, az ügy elbírálására a becskerekai törvényszék illetékes, amelynek területén a büncselekményt elköveték.

— Kommunisták és rendőrök harca Bresslauban. Berlinből jelentik: Tegnap Németország több nagyobb városában éles összetűzésekre került a sor a kommunisták és a rendőrség között. Bresslauban a rendőrség sortűzet adott a kommunistákra, akik a háborút éltették s a kapitalista rendszer ellen uszítottak. A rendőrség számos letartóztatást fogatosított.

Ötven millió dináros kölcsön felvételéről fog tárgyalni a városi tanács, hogy abból elkészíthessék a vízvezetékot

A holnapi közgyűlés fogja a tanácsot megbízni a tárgyalással

Csütörtökön tartja meg július havi közgyűlését a noviszádi városi bizottság és ez alkalommal több fontos kérdéstről fognak tárgyalni. Az albizottsági üléseken kidolgozták már a javaslatokat, amelyeket a közgyűlés elé fognak terjeszteni. Ezen javaslatok között van a vízvezeték elkészítéséhez szükséges kölcsön felvétele is, illetve a városi tanácsnak adandó felhatalmazás, hogy tárgyalásokat kezdjen ötven millió dináros kölcsön felvételére.

A gazdasági és pénzügyi bizottság ülé-

sein az a felfogás alakult ki, hogy a város vegyen fel kölcsönt és ebből finanszírozza a vízvezetési és csatornázási munkálatokat, mert így olcsóbban kaphatja meg, mint ha azt a vállalkozó finanszírozná is. A város egyelőre csak a vízvezetékot és a belváros főcsatornavezetékét készíttetné el az ötven millió dinárból és azután fokozatosan építené ki tovább a vízvezetékot és csatorna hálózatot.

A csütörtöki közgyűlés fog most dönteni ennek a javaslatnak a sorsa felett.

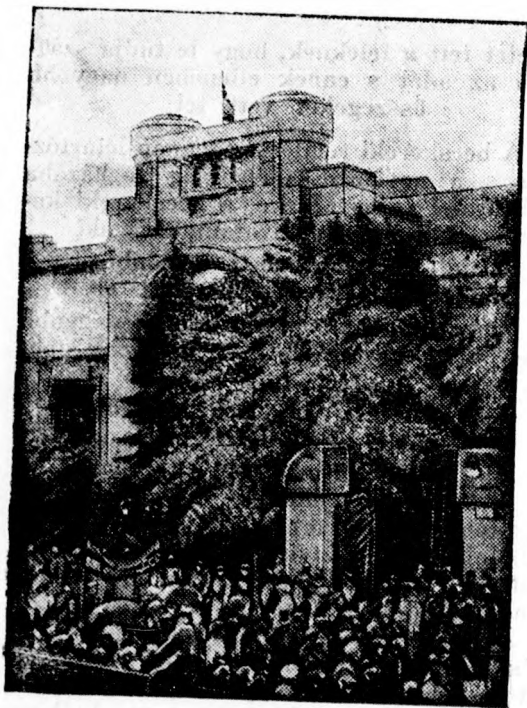
Az orosz-kinai konfliktus

Csang-Csu-Liang a mandzsuri hadsereg főparancsnoka

Emsanov a mandzsuri vasut kiutasított igazgatója

Tüntetések a moszkvai kínai követség előtt

A vrbászi vendéglősök küldöttsége a szombori főispánnál. Vrbászon az elmúlt héten ismét megszigorították a kocsmái zárórát. Ma már csak hét vendéglő van Vrbászon, mely 12 óráig tarthatja helyiségeit nyitva. A kocsmárosok, kiknek érdekeiket súlyosan érinti ez az új rendelkezés a szombori főispánhoz fordultak jogorvoslásért és kérésük támogatására hétfőn nagyobb küldöttséget is menesztettek Szomborba. A kocsmárosok azzal érvelnek, hogy Vrbászt nem lehet már a kisebb falvakhoz számítani és ép úgy joguk van a 2 órai zárási engedélyre, mint a városi kocsmáknak. A főispán megígérte, hogy meg fogja vizsgálni a vrbászi vendéglősök panaszát.

Segítség! Tűz van!

— ordította egy fiatalember Páris egyik népes uccájának házáról amikor a tűzoltók megérkeztek, az ágyban mászkáló poloskái ellen kért segítséget

Párisból jelentik: Tegnap délelőtt fel-tűnéstklítő eset történt a város egyik leg-népesebb uccájában. Az egyik ház negyedik emeletéről egy férfi hajlott ki, aki torkaszakadtából kiabálta:

— Segítség! Tűz van! Segítség!

A kiáltásokra figyelmessé lett járőkelők azonnal a tűzörséget alarmirozták, amely teljes készütséggel vonult fel s hatalmas toliólétrán sietett a negyedik emeleten még mindig kapálódzó ember segítségére. Amikor a tűzoltók behatoltak a szobába, a tűznek még nyomát sem találták.

— Hol van tűz? kérdezték a tűzoltók.

— Locsolják meg kérem az ágyamat — ordította az ember torkaszakadtából. Nem látják, mennyi poloska van benne!

A tűzoltók erre, miután meggyőződtek, hogy örülttel van dolguk, az ágy helyett az ordító ember kezdték locsolni, aki azonban hevesen tiltakozott a tűzoltóknak ilyen szokatlan módszere ellen s egyre a következőket hangoztatta:

— Nem tudják, hogy a Kellog paktumban is benne van, hogy bármilyen veszedelem esetén a tűzoltóknak kell kivonulni!

Időközben megjelent a rendőrség is, amely kényszerzubbonyt helyezett a szerencsétlen emberre s az elmegyőrintézetbe szállította.

— Uj ártézi kut furása Vrbászon. Vrbász községa a Posta és Pasics uccák sarkán uj ártézi kutat furat. A furási munkát már e héten megkezdik. Ez lesz a hatodik kut, melyet Vrbászon másfél év leforgása alatt furnak.

Dúsgazdag, külön asszony volt a Sztári Lécen meggyilkolt Molnárné

Tegnap számunkban röviden már megemlékeztünk arról, hogy a bánati Stari Léc község határában meggyilkolva találták Molnár Sándorné dúsgazdag földbirtokosnőt. A csendőrség és a becskerekai rendőrség széleskörű nyomozást indított a gyilkos kézrekerítésére és eddig már öt személyt le-tartóztatott. A nyomozás egyidejűleg több irányban folyik, de eddig még semmi pozitív eredményt nem tudott felmutatni.

Hétfőn délután Szendrei Mihály sztáribeseji gazda megjelent a csendőrségen és közölte, hogy mult hétfőn segélykiáltásokat hallott abból a kukoricásból, amelyben Molnár Sándorné holttestét megtalálták. A megtámadott asszony több izben ezt kiáltotta:

— Ne bánts Milica!

Ő a hang irányába ment, de nem talált ott semmit sem.

A csendőrség most ebben az irányban is nyomoz.

Különc életei élt a meggyilkolt Molnárné nagyon gazdag, de külön természetű asszony volt.

sohasem járt kocsin vagy autón.

Gyalog járta be birtokait, sőt egyik községből a másikba is gyalog ment.

Télen vastag daróruhában, eszímában járt, nyáron egyszerű fekete ruhában, magasszárú cipőben járta be fáradhatatlanul a környéket.

Molnárné még arról is ismert volt, hogy ő hordta a Bánságban az első bu-bi-frizurát.

Haját már harminc éve levágatta, természetesen nem divatból, hanem kényelmi szempontból.

Hihetetlenül egyszerűen,

valósággal szegényesen élt.

Sok millióos vagyona dacára, fiatalabb éveiben is kizárólag a munkának szentelte minden idejét. Egyetlen életcélja a vagyon szaporítása volt és annak dacára, hogy sokan és sokszor használták ki szívós munkájával mégis egyre gyarapította vagyonát. Szülei bókaiak voltak és régen elhaltak. Az öreg Preschel János a mult évszázad közepén a postát is bérlette. Leányuk Preschel Irma, 1880 körül kötött házasságot Molnár Sándor földbirtokossal, aki a mult század kilencvenes éveiben a vármegye politikai és társadalmi életében nagy szerepet játszott. Molnár Budapesten egy népgyűlésen tartott beszédével tünt fel, képviselőnek is jelöltette magát, de a parlamentbe nem sikerült bejutnia. 1900-ban halt meg. Egyetlen leányuk beteges teremtés volt, állandóan a Riviérán tartózkodott, de férjhezmenése után rövidesen meghalt és követte a sirba férje, egy magasrangu magyar katonatiszt is. Egyetlen közeli rokona Molnár Artur budapesti lovasrendőrfelügyelő, agyonlőtte magát és

a dúsgazdag öregasszony egyetlen örököse a rendőrfelügyelő Budapestben élő fia, aki több millióos vagyon birtokosa lett.

Molnár Sándorné, Preschel Irma ezer holdas birtokának felét eladta és árából valamint egyéb vagyonából Beográdban hét bérházat vásárolt.

Legutóbb sokat tartózkodott Beográdban, de nyughatatlan, alkotni vágyó természete nem hagyta pihenni, állandóan utazgatott, tárgyal, üzleteket kötött és fiatalos energiája bámulatba ejtette mindazokat, akik érintkeztek az elpusztíthatatlanul szívós fizikumú matrónával.

Nemrégiben Bókán kisebb birtokot vásárolt és vevője csodálkozva tapasztalta, milyen jártassága van a telekkönyvi ügyekben.

Valóságos szakember volt telekkönyvi kérdésekben.

Molnárné minden bizonnal rablógyilkosságnak esett áldozatul és a tettes az ékszer tárgyakon kívül körülbelül 1000 dinárt rabolt el a meggyilkoltól.

HIREK

1929. július 27. Szerda.

Rom. kat.: Krisztina, Protestáns: Krisztina. Gör. kel. (július 11.): Olga. A nap kel 4 óra 14 perckor, nyugszik 7 óra 13 perckor.

Időjárás: Az egész országban szép és derült idő volt. A hőmérséklet emelkedik. **Időjárás:** Szép és derült idő várható. Noviszádon a hőmérséklet 13 és 34 fok között váltakozik.

— **Átvette hivatalát a noviszádi főkapitányhelyettes.** Nikolics Szava, az ujonnan kinevezett noviszádi főkapitányhelyettes tegnap délben átvette hivatalát. Az új főkapitányhelyettes előzőleg letette a hivatalos esküt a városi tanács előtt, majd a bünyői ügyosztály vezetését vette át Malencsics Rodoljub rendőrkapitánytól, aki a közlekedési ügyosztályban nyert beosztást.

— **Július 25-én hagyja el a pápa a Vatikánt.** Rómából jelentik: A „Corriere della Sera” értesülése szerint a pápa július 25-én hagyja el először a Vatikánt, amikor is egy nagyszabású körmeneten vesz részt.

— **A spanyol király elutazott Londonból.** Londonból jelentik: Alfonz spanyol király tegnap Madridba utazott vissza.

— **Érsekség lesz Pozsonyban.** Prágából jelentik: A Lidove Noviny értesülése szerint a csehszlovák kormány és a prágai pápai nunciusz között megállapodás jött létre a szlovén nyelvű érsekség ügyében. Az érsekség színhelye Pozsonyban lesz és az első szlovák érsek Blaho Marian beszercebányai püspök lesz.

— **A szatmári püspökség apostoli kormányzója.** Budapestről jelentik: XI. Pius pápa a szatmári egyházmegye magyarországi területére apostoli kormányzóvá Székely Gyula prelátot, mérki plébánost nevezte ki.

— **Kielégítő a német kancellár állapota.** Heidelbergből jelentik: Müller kancellár kezelőorvosa tegnap délelőtt kommunikét adott ki, amelyben közlik, hogy a beteg állapota kielégítő.

— **A sztarakanizsai Iskolanővérek leánynevelő intézete szerb és magyar tan nyelvű elemi és polgári iskolába járó bennlakó növendékeket vesz fel havi hatszáz dinár tartásdíjért.** (Mosás havonta ötven dinár).

— **Megkezdik a munkát az apatin-szontai töltesen.** Apatinból jelentik: Ma kezdik meg a munkát az apatin-szontai ármentesítő társulat töltesein, amit a korai nagy víz miatt abba kellett hagyni. Ha a víz nem árad, akkor őszig elkészül a töltes.

— **Meghalt a szerencsétlenül járt vrbaszi kocsis.** Mint már jelentettük pénteken délután Schmidt Jakab vrbaszi béres oly szerencsétlenül esett le a buzakeresztekkel magasra rakott kocsiról, hogy súlyos sérülésekkel szanatóriumba kellett szállítani. A szerencsétlen fiú mellén és hasán a nehéz kocsi kerekei is átmentek és súlyos sérüléseket ejtettek belső szervein. A szanatóriumban mindent megtettek életben tartására, de még egy műtét sem tudott segíteni és Schmidt Jakab szombatn behalt sérüléseibe. Temetését vasárnap tartották meg.

— **A rendőrré támadt.** Januskov Sztevan becei földmives rátámadt a szolgálattevő rendőrré és letépte sapkája ellenzőjét. A noviszádi törvényszék ezért tegnap egy hónapi fogházbüntetéssel sújtotta, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

— **Tűz Apatinban.** Tegnap délután fél kettőkor kigyulladt Bayler Péter kosárfonó háza. Miután a tűz kitörésekor senki sem volt otthon, azt csak akkor vették észre, amikor már hatalmas lángokkal égett. A kivonult önkéntes tűzoltók azonban hamarosan eloltották a tüzet.

Pribicsevics Szvetozár engedélyt kapott családja látogatására

Pribicsevics csütörtökön érkezik Beográdba

Beográdból jelentik: Pribicsevics Szvetozár, aki ezidőszereint a szerbiai Bruszban tartózkodik, engedélyt kért a belügyminisztertől, hogy egészségi okokból meglátogathassa Beográdban élő családját.

hassa Beográdban élő családját.

Pribicsevics már megkapta az erre vonatkozó engedélyt.

s csütörtökön Beográdba utazik.

— **Áprilisban elkövetett rablás tetteseit fogta el a budapesti rendőrség.** Budapestről jelentik: A Horánszky uccában ez év áprilisában vakmerő rablótámadás történt. Három férfi behatolt Ormai Mór kereskedő lakásába amikor csak a felesége és cselédje volt otthon és revolverekkel kényszerítették Ormainét, hogy 5.000 pengőt adjon nekik. A rablás után ruhaszáritókötelekkel összekötötték Ormainét és cselédjét és aztán elmentek. A rablást csak a délben hazajövő Ormai vette észre, aki rögtön megtette a feljelentést a rendőrségen. A budapesti rendőrség hosszas nyomozás után letartóztatta a rablókat. Hétfőn beszállították Kerekgyházáról Budapestre Szinésák Alajos 34 éves magánhivatalnokot. Budapestben pedig letartóztatták Tóth János 24 éves kereskedőjét és Vámos Jenő 31 éves volt napidijast. A letartóztatottakat beismerték, hogy április 2-án ők követték el a rablást. Vámos még januárban fenjárt Ormai lakásán és ekkor megtudta, hogy a kereskedő ebédelőt nem szokott otthon lenni. Ezért mentek fel délelőtt. Először Tóth János esőngettet be és amikor a házvezetőnő kinyitotta az ajtót, azt mondta, hogy lakást keres. Az asszony erre bevezette Ormainéhez, közben bejött a szobába Vámos és Szinésák is és revolverrel a kezükben, pénzt követeltek. A rendőrségen tegnap egész délelőtt folyt a rablótámadók kihallgatása, ami után közölték velük, az előzetes letartóztatásról szóló végzést.

— **Néma lett az ütéstől.** Apatinból jelentik: A baranyai Szlatinik községben vasárnap este Vućinics Ferenc ólmosbottal fejbeütötte Péter Simont, mert az egy leány ismerősével táncolt. Péter Samu eszméletlenül esett össze az ütések következtében és mivel állapota nagyon súlyos volt, beszállították az oszijekai kórházba. Péter tegnap reggel magához tért, de az ütés következtében elvesztette beszélőképességét.

Hálószoba berendezését legolcsóbban SZIGETI ÉS TARSA, Zeljeznicka u. 79. butorkereskedésben szerezheti be. Kedvező fizetési feltételek!

— **Lopásért elítélt petrovoszleói földmivesek.** Nemesev Zsiva és Boskov Szvetozár petrovoszleói földmivesek a Tiszameléki Társaság füzeséből kivágtak 50 darab fűzlát és azokat elvitték. A noviszádi törvényszék ezért tegnap Nemesevot 3 hónapi, Boskov Szvetozárt pedig 4 hónapi fogházra ítélte.

— **Meghízott az „éhségstrájk” alatt.** Londonból jelentik: Bhagot Singh, a két indus nacionalista merénylők egyike, kik bombát dobtak a delhii törvényhozó épület termébe és akiket ezért életfogytiglani fegyházra ítéltek, éhségstrájkot kezdett, amit már 36 nap óta folytat Lahore fogházában. Bhagot Singh nemrégén kijelentette, hogy rövidesen meg fog halni. Egész India lakossága nagy izgalommal leste tehát a lahorei fegyházból érkező híreket. A nagy izgalom azonban neveltségbe fult, amikor a hatóságok közölték, hogy Bhagot Singh az éhségstrájk alatt 21 fonttal gyarapodott.

— **Elsikkasztotta a reá bizott pénzt.** Mandics Szvetozár gardinoveci földmives a noviszádi Pollák és Rössler-cégtől három ezer dinárt kapott, hogy a cég részére nyers bőrt vásároljon. Mandics azonban elköltötte a pénzt és nem vásárolt nyers bőrt. A noviszádi törvényszék ezért tegnap három hónapi fogházra ítélte.

— **Súlyos repülőszerecséltenség Berlinben.** Berlinből jelentik: Tegnap reggel Berlin közelében lezuhant a postaszállító repülőgép. A pilóta szörnyethalt, a segédpilóta súlyosan megsebesült. A vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófát motordefektus okozta.

— **Apatini ácsmester balesete.** Gábril Mihály apatini ácsmester balkarjára esett egy szállás az ősszeronesolta, úgy hogy tegnap amputálni kellett.

— **Súlyos kerékpár baleset a Magyar ucca és a Laze Kosztics ucca sarkán.** Tegnap reggel 8 órakor a Magyar ucca és Laze Koszticsa ucca sarkán Weisz József 45 éves gyári hivatalnok kerékpárjával elütötte Marschner Ilonka 7 éves kisleányt, aki éppen az uttesten haladt át. Weisz József olyan gyorsan hajtott a kerékpárjával, hogy a kisleányt már nem kerülhette el s így egyenesen nekiment a kisleánynak, aki a karambol következtében kartörést szenvedett. A kisleányt a városi mentőautó a kórházba szállította, Weisz József ellen pedig megindult az eljárás.

UTAZÓ BŐRÖNDÖK valamint **BŐRÁRUK**
jó és olcsón csakis
DIETRICH F.-néi, NOVISAD
Kralja Petra 30. Kat. templom épület

— **Ötven dinár pénzbüntetésre és az elszenvedett kár megtérítésére ítélték a Noviszád-Temerini autóbusz sofőrjét, aki elütötte Malencsics rendőrkapitányt.** Megirtuk a napokban, hogy a Noviszád és Temerin között közlekedő autóbusz elütötte Malencsics Rodoljub rendőrkapitányt, aki motorkerékpárjával robogott a Vojvode Bojovicsa ucca felé. Malencsics kapitánynak csak az utolsó pillanatban sikerült leugrani motorkerékpárjáról, a motorkerékpár azonban súlyosan megsérült. A noviszádi főkapitányság kihágási osztálya tegnap vonta felelősségre Etnhofer Józsefet, az autóbusz sofőrjét, aki azzal védekezett, hogy szokásos jelzést adott s a fordulónál már nem tudott kitérni a motorkerékpár elől. A rendőrség 50 dinár pénzbüntetésre és az elszenvedett kár megtérítésére ítélte a vigyázatlan sofőrt.

— **Panaszos sorok.** A napok óta tartó kánikulai meleg közönséget vonz a noviszádi strandra. Sajnos a hozzávezető utak nincsenek olyan állapotban, hogy a kocsin, autón vagy gyalog menő közönség megelégedésnek ne volna kitéve. Az eddigi füves gyalogjáró ut az ott járó kocsiktól teljesen fel van törve és az ott felkavart por veszélyezteti a közönség egészségét. A kocsi ut az alagutttól a strandig igen rossz állapotban van, tele van mély gödrökkel. Meltányos volna, hogy a város e fontos utvonalat rendszeres és tartósan rendbe hozná. A strandon a nyár folyamán igen sok vidéki és külföldi vendég fordul meg, akiknek nem jó benyomást fog tenni az illető közlekedési utnak hiányos kövezése és elhanyagolt állapota. A város sok kisebb utnak kövezésére és karban tartására több gondot fordít, mint e napról-napra fontosabb és élénkebb ut rendezésére. (Aláírás.)

— **A tiszamenti falvakban keresi fiát.** Szegedről jelentik: Körösi Zoltán volt törvényszéki jegyző vasárnap délután a szegedi uszógyelet esónakházában esónakba szállt és azt mondta, hogy Sztambulig megy. Azóta nem is adott életjelt magáról. Apja most keresésére indult és reméli, hogy valamelyik tiszamenti községben megtalálja fiát.

ÉLETIGAZSÁGOK!

Munka az élet sója. Jó paprika az izletes ebéd titka... és az az UNIKA paprikaüzletben kapható. UNIKA, Novisad, Futoški put 37. Nagyban és kicsinyben. Kérjen mintát és ajánlatot

A „Brémen“ négy és fél nap alatt tette meg az utat Cherbourgból Newyorkba s ezzel megdöntötte az eddigi gyorsasági világrekordot

Az utazás pompás időben folyt le s a hajóról állandó rádió leadásokkal szórakoztatták a rádió amatőröket

Brémából jelentik: A „Norddeutscher Lloyd“ kábeltáviratot kapott Newyorkból mely szerint a „Brémen“ a világ legnagyobb luxushajója, mely

július 16-án délután 5 órakor indult el a brémai kikötőből első oceán-tuli útjára, hétfőn este 8 órakor Newyorkba érkezett.

A „Brémen“

Cherburgtói Newyorkig négy és fél nap alatt tette meg az utat s ezzel megdöntötte az összes eddigi gyorsasági rekordokat.

többek között a „Mauretánia“ angol luxushajóját is, mely ugyanezt az utat öt nap alatt tette meg.

A „Brémen“ útja pompás időben folyt

le s az utasok a legnagyobb elragadtatással nyilatkoznak a kényelmes hajóutáról, mely állandó vigság, tánmulatságok, estélyek és sportmutatványok közepette folyt le.

Az ut tartama alatt a „Brémen“ állandó rádióösszeköttetésben állott Hamburggal, Brémennel és a többi német városokkal s a hajón lefolytatott hangversenyeket és táncmulatságokat

rádió közvetítette az egész világgal. A leadásokat a német állomások közvetítésével Noviszádon is kitűnően lehetett hallani.

A nap bizonyos időszakában a „Brémen“-ről a legújabb híreket is leadták a rádiótelefon segítségével, az esti órákban pedig művészi hangversenyekkel szórakoztatták a rádióhallgatókat.

A noviszádi kézműáru nagykereskedők és textilgyárosok Országos Kézműáru és Textilgyáros Szövetség megalapítását határozták el

Vasárnap július 28-án van a vajdasági érdekeltek előzetes konferenciája

E hét folyamán a noviszádi kézműáru nagykereskedők és textilgyárosok értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy mozgalmat indítanak egy országos kézműárunagykereskedő és textilgyárosok szövetség megalakítására. Az értekezlet megbizta Löwy Mátyást, Miroszavljevics Lázárt és Hajós Gyulát, hogy az országos konferenciát megelőzően hívják össze a vajdasági érdekeltek konferenciáját, melyen a rendkívüli fontosságú ügy előzetesen a vajdasági érdekeltek által is tárgyalásra kerül.

Ebből az alkalomból az országos szövetség megalakításának kezdeményezői Löwy Mátyás és Miroszavljevics Lázár a következőkben ismertették a szövetség megalakításának fontosságát:

— Mindenki, aki többé-kevésbé ismeri a szakmánkat tudja, hogy milyen lehetetlenül nehéz a helyzetünk. Amíg egyrészt a manufaktúr detaillista az üzletét tisztára az olesó és tulságosan megkönyített áruhitelre alapozza, addig a nagykereskedők és gyáros tekintet nélkül az üzletmenetre, cége jó hírnevének érdekében kénytelen kötelezettségeinek minden körülmények között eleget tenni és igénybe venni a tulontul megrágitott és drága pénzhitelt.

Hogy bevezetésül ezt az argumentumot használjuk, ennek a megértésére szükséges tudni azt, hogy

semmilyen szakmában sem olyan indokolatlanul nagy a konkurencia, mint a kézműszakmában,

amelynek következtében nagyon sok meg nem felelő elem van a szakmában, amely a fenvázolt körülményeket kihasználva az érdekelt nagykereskedőknek és gyárosoknak veszteségeket okoz és megnehezíti a nagykereskedelem és gyáripár egészséges fejlődését, amennyiben a kereskedelmi élet legelemibb elvét a „Treu und Glauben“ fogalmát alapjaiban támadja meg.

— Mi sem természetesebb tehát, mint hogy az országos szövetség megalakítása ebben a szakmában föltétlenül szükséges és nem lehet lokalizáltan vagy regionális

álaton a szövetkezést végrehajtani amíg a többi szakmában regionális szövetkezés lehetséges, a mi szakmánkban ez jóformán ki van zárva.

A gondolat maga nem új és a gazdasági helyzet kiélesítése mindinkább siettetni, hogy az érdekeltek minél előbb produktív munkára üljenek össze.

Programot adni egyelőre igen nehéz, sőt jóformán nem is lehet. Másrészt a program önönmagától adódik: — az összes szakmai kérdések megvitatása és kellő rendszabályok meghozatala, amelyek a szakma megerősödését célozzák. Többek között közös eladási kondíciók, fokozottabb hitelvédelem, hitelkataszter bevezetése, vámhitelk szerzése, továbbá a gyárosok és nagykereskedők egymásközt való viszonyának a megállapítása és rendezése vevővédelem céljából egyike a legfontosabb dolgoknak pedig

az indokolatlan konkurencia kiküszöbölése.

Nem lehet egy beszélgetés keretében mindazokat az indokokat felsorolni, amelyek szükségessé teszik ennek a szövetségnek a megalakítását és a magunk részéről tulzattan vérmes reményeket nem fűzünk a sikerhez. De kétségtelenül igen nagy haladás lesz szakmai szempontból, hogyha az összes érdekeltek, illetve azok képviselői országos értekezletre összegyűlnek, amelyen az összes szakmai kérdéseket megbeszéljük.

A vajdasági érdekeltek konferenciáját vasárnap 28-án d. e. 10 órakor a Tőzsde nagytermében tartjuk meg és ez uton is kérjük az érdekelteket, hogy a saját jól felfogott érdekükben az értekezleten résztvenni szíveskedjenek.

Országunkban eddig a gazdasági szervezkedés nagy konturokban megvolt ugyan, de a szakmai szervezkedés még igen gyönge, holott egy gazdasági organizmus csak szakmai szervezkedés által mutathat fel eredményeket.

— A vrbaszi cséplőmunkások és gazdák közös megbeszélést tartottak a munkabér kérdésében. A vrbaszi cséplőmunkások vasárnap délelőtt a községházán a gazdákkal közös gyűlést tartottak a cséplési munkabérek megállapításának kérdésében. A munkások a mai bér mellett nem hajlandók tovább dolgozni és napi 80 dinárt és kosztot kérnek a reggel 4-től este 8-ig tartó nehéz munkáért. A gazdák ezzel szemben a géptulajdonosoknak a kicséplést gabona 9 százalékat hajlandók adni. Ebből a munkások az eddigi uzus szerint 3 százalékot kapnának, ami 14 órai munka mellett bizony édes kevés. A munkások ezt az ajánlatot nem fogadták el és kijelentették, hogy a további felelősséget a géptulajdonosokra hárítják, akik voltképpen munkaadók Hasonló értelemmel memorandumot intéztek a Munkáskamarához is és kérték annak közbenjárását.

— Magyarországi termésjelentés. Budapestről jelentik: A földművelésügyi miniszter a következő termésjelentést adta ki: Buza: bevetett terület 2.752.049 ka. hold, amelyen 19.268.000 mázsa, vagyis átlagosan hét mázsa buza várható, tavaly 2.994.320 kat. holdon 27.001.211 mázsa termett. Rozs: 1.128.271 kat. holdon 8.188.000 mázsa, vagyis holdanként átlag 7.25 mázsa termés várható. Tavaly 1.144.955 kat. holdon 8.277.641 mázsa termett. Árpa: 797.626 holdon 6 millió 121.400 mázsa, vagyis holdanként átlag 7.67 mázsa termés lesz. Tavaly 723.500 holdon 677.988 mázsa termett. Zab: 504.892 kat. holdon 3.685.000 mázsa terem, tavaly 460.188 holdon 3.995.898 mázsa termett. A tengeri, burgonya, cukorrépa, hüvelyesek és vetyemények jól fejlődnek. A szőlő a sik vidéken közepes, hegyvidéken közepesen aluli termést ígér.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, július 24

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Kis gramofónhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek és tőzsdejelentések. 12.45: A rádiókvartett hangversenye. 13.30: Ujsághírek. 17: Gyermokóra. Bandics-néni gyermekmeséket olvas fel. 17.25: A rádió kvartett hangversenye. 18.20: Felolvasás a német irodalomból. 20: Damjanovics Mirko egyetemi tanár felolvasása. 20.25: A rádió zenekar hangversenye. 21.55: Ujsághírek. 22.05: Felolvasás Romain Roland műveiből. 22.30: A fuvós szeptett hangversenye. 23.25—23.40: Kis gramofónhangverseny.

Zagreb. 13.15: Gramofónzene. 20.30: Közvetítés Ljubljánából.

Budapest. 9.15: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 12: Déli harangszó. 12.05: Párisi Horváth Béla és cigányzenekarának hangversenye. 16.10: Manchen Mariska előadása: „A nő egyéni és társadalmi kötelessége“. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés és hírek. 17.15: Másfélóra könnyű zene. 18.50: Lenkei Zsigmond felolvasása: „Pillanatfelvételek Amerikából“. 19.30: Lóversenyeredmények. 19.40: Gramofónhangverseny. 22: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. Majd: Győri Lakatos Misi és Tóni cigányzenekarának hangversenye.

Berlin. 20.30: Frank Wedekind 65-ik születésnapjának ünnepe, utána időjelzés, időjárásjelentés, ujsághírek, sporthírek és tánczene.

Kassa. 12.05: Szalonzenekari hangverseny. 17: Délutáni hangverseny. 18: Bors-Kálmán okleveles mérnök magyar előadása. 19: Filharmónikus hangverseny.

München. 12.30: Déli hangverseny. 15: Citerahangverseny. 16: Kamarazene. 20.00: Robert Stolz: „Maedy“ című operettjének közvetítése.

Prága. 11.30: Gramofónzene. 12.20: Kantonzene. 16.30: Délutáni hangverseny. 19.05: A cseh filharmónikus zenekar hangversenye.

Bécs. 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 21.00: Könnyű szórakoztató zene.

ZARLATOK

Kedd, július 23.

A DINAR ÁRFOLYAMA

Budapest 10—10.08, Prága 58.825—59.225, Berlin 7.35—7.37, Trieszt 33.575—33.625, London 276.

BEOGRADI TŐZSDE

London 276.84—276.04, Páris 224.21—222.21, Newyork 56.945—56.745, Genf—Zürich 1097.40—1094.40, Prága 169—163.20, Berlin 13.595—13.565, Bécs 9.9465—9.9165, Budapest —.

Allampapírok: 7%-os kölcson 87.50—86.50, 4%-os agrárkötvény 51.50—50.50. Hadikárpótlási kötvény prompt 405—405, július 31-ére 403.50—403.50, december 31-ére 420—420. Nemzeti Bank 8270—8270.

BEOGRADI TERMÉNYÁRAK

Buza Vrsac 79—80, 2%, 220—223, Pozsarevac—Szmederevo 79—80, 3—4%, 225—225, Tengeri prompt Vrsac 210—212.50.

ZURICHI TŐZSDE

Beograd 9.1275, Budapest 90.62, Páris 20.365, London 2522.58, Newyork 519.70, Brüsszel 72.225, Milanó 27.1875, Amsterdam 208.60, Madrid 75.70, Berlin 123.91, Stockholm 139.35, Bécs 73.225, Oslo 138.60, Kopenhága 138.55, Szófia 3.775, Prága 15.3875, Varso 58.30, Athén 6.72, Konstantinápoly 248.50, Bukarest 3.085, Helsingfors 13.065.

BUDAPESTI HATÁRIDŐS TERMÉNYTŐZSDE

Irányzat: Szilárd. Forgalom: Élénk. Bu-

za októberre 26.42—26.43, 1930. márciusra 28.42—28.43. Rozs októberre 22.12—22.14, 1930. márciusra 24.20—24.22. Tengeri júliusra 24.75—24.90, 1930. májusára 21.57—21.59.

CHIKAGOI TERMÉNYTŐZSDE

Buza: Csendes. Júliusra 138.5, szeptemberre 142.75, decemberre 150 egynyolcad. Tengeri: Tartott. Júliusra 102 hétnyolcad, szeptemberre 104.5, decemberre 98. Zab: Tartott. Júliusra —, szeptemberre 48 háromnyolcad, decemberre 52 egynyolcad. Rozs Csendes. Júliusra 105.25, szeptemberre 108 háromnegyed, decemberre 114 egynyolcad.

WINNIPEG

Irányzat: Csendes. Buza júliusra 170, októberre 172 ötnyolcad, decemberre 158 egynyolcad. Rozs júliusra —, októberre 119 háromnyolcad. Zab júliusra 69 háromnyolcad, októberre 70.75, decemberre 68 ötnyolcad. Árpa júliusra 86.5, októberre 86.75.

ROSARIO

Irányzat: Tartott. Buza augusztusra 10.90. Tengeri augusztusra 8.35.

BUENOS AYRES

Buza augusztusra 10.95, szeptemberre 11.20. Tengeri augusztusra 8.70, szeptemberre 8.75. Zab augusztusra 7.75.

LIVERPOOL

Buza októberre 10/7.5, decemberre 10/10.5. Irányzat: Barátságos.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

(Hivatalos jegyzések)

Irányzat: Szilárd.

Buza 77—78 kgos új, bácskai k. d. 215—220 augusztusra 217.50—222.50, tiszai uszályrakomány augusztusra 225—230, bánáti 212.50—217.50, augusztusra 215—220, szerémi 215—220, augusztusra 217.50—222.5. Árpa bácskai új 63—64 kg. 150—155. Zab új augusztusra, bácska 180—185, bánáti 177.50—182.50, szerémi 180—185. Tengeri bácskai k. d. 205—210, bánáti k. d. 202.50—

207.50, szerémi k. d. 205—210. Liszt, bácskai k. d. gy. és g. 315—325, kettes 295—305, ötös 275—285, hatos 260—270, hetes 230—240, nyolcas 140—150. Buzakorpa jutazsákokban k. d. bácskai 120—125, szerémi 120—125. Irányzat: Szilárd. Forgalom: Buza 52.5, zab 1, tengeri 13, liszt 11, korpa 11 vagon.

Fa-szállítási hirdetmény

A noviszádi helyi iskolabizottságnak 267 öl dorong, tuskó és korhadtmentes két évi vágású elsőrendű bükk vagy cserhasáb fára van szüksége.

Az árlejtők kötelesek: 1. Az iskolabizottságnak legkésőbb 1929. augusztus 10-ig írásbeli, lepecsételt borítékban levő ajánlatot benyújtani. 2. Augusztus 10-ig az iskolabizottság iénztáránál (Szyetozar Miletics iskola) az ajánlott összeg 5 százalékát kaució fejében deponálni, készpénzben vagy értékpapírokban, az összeg többi az államszámviteli törvény előírásai alapján megállapított feltételek szem előtt tartásával.

A fát a dunai vashidnál levő kirakodó helyre kell szállítani, vagy pedig a noviszádi vasúti állomásra, legkésőbb augusztus 31-ig, összerakva tíz öles sorokban, minden sor végét egy keresztfával megjelölni.

Helyi Iskolabizottság Noviszádon
Futoska utca 36

A hétórás vonat rejtélye

Detektívregény Irta: MARCEL GUILLAIN

(19)

— Mennyi időt fogok elveszteni, míg kimegyek a pályaudvarra és onnan egy kávédaráló kiszállít Saint-Germainbe. Ah! ha egy jó autóval rendelkeznék! az áldóját! a legutolsó garasokból meggazdagodott fűszeres is bír ma már ezzel!

Aztán mintegy eszmétársulás révén e legutolsó felkiáltására gondolva, hirtelen örömteljesen csettintett ujjjaival.

— Nini! micsoda felséges eszme!

És ahelyett, hogy a pályaudvar felé venné útját, gyorsan fölfelé haladt az Avenue de Saint-Cloudon és egy kerttel körülvett és nácsos kapuval ellátott pompás villa előtt hevesen csongett.

Pár pillanattal később szélvészént rontott be egy fényesen butorozott szobába, ahol jóképű, jóságos arcú, potrohos fickó ült édes semmivetésben, egy puha pamlacon és aki a berohanó detektív láttára elképedve ugrott fel:

— Hogyan? Te vagy az? Itt? És ebben az órában?

Leblond oda sem hallgatott és komikus páthosszal mondá:

— Joseph Bonnaud, kitűnő tanítványom, baromi szerencséd, milyom, még mindig unatkozol-e?

A pohos fiatalember fájdalmasan sóhajta:

— Sajnos, kivéve, ha alszom, mint most is, amint látod.

— Nem szégyeled magad, két millió ura!

— Három millió!

— Három! amit boldogult fűszeres a-

pád hulajtott öledbe, anélkül, hogy te észrevetted volna... van egy bájos feleséged, elragadó gyermekeid... és te boldogtalanak érzed magad!

Joseph Bonnaud szánalmasan felelé:

— Ők is unatkoznak!

Francis vállat vont.

— Ah!... igazán nincs időm arra, hogy méltatlankodásomat kifejezzem!... akarsz-e jót mulatni? Azzal elkölteni idődet, hogy a legfogasabb rejtélyek egyikét kutassad és megfejtsed?... akarsz-e néhány részegítő, lázas órát eltölteni?

— En?

— Igen!

— Édes Istenem, ha tudnám, hogy az ki fog ragadni tompultságomból!

— Biztositlak erről...

— Helyes, akkor hát rendelkezésedre állok... miről van szó?

— Rögtön meg fogod tudni... automobilod készen áll-e?

— Melyik?

— A leggyorsabb!

— Azt hiszem, hogy a hatvan lóerejű használható... a feleségem és a gyermekek éppen most érkeztek vissza.

— Akkor hát sebesen, öltözz át és értesítsd nődet, hogy ma este későn fogsz hazajönni, sőt talán a házon kívül töltöd a zéjszakát. Aztán ugorjunk fel a masinára és éjszakát. Aztán ugorjunk fel a masinára és robogjunk el széleseben.

Alig tizenöt perccel később a két barát harmadfoku sebességgel száguldott Saint Germain felé.

Bonnaud asszony kedélyes arccal fogadta e különös kirándulás hírét és aggodalom nélkül adta meg az engedélyt, mert jól ismerte Francis-t, tudta, hogy ura jó kezekben van.

— De hát végre is hová vezetsz? És miről van szó — kérde Bonnaud nyugtalanul.

Francis végre elszánta magát arra, hogy

a következő kategorikus kijelentéssel feleljen barátja sürgető kérdéseire:

— Segíteni fogsz nekem kutatni Sybel asszony gyilkosát.

— En?

— Igen... és meglátod mennyire fog mulattatni ez az ujmódi sport.

Bonnaud kételkedve kérde:

— Azt hiszed?

— Biztos vagyok benne.

Bonnaud mit sem szolt és az automobil széleseben gördült Saint-Germain felé, ahová csakhamar megérkeztek s miután a gépkocsit egy garageban elhelyezték, mindketten beléptek egy szerény külsejű kávéházba. Előzőleg azonban Francis a következőkre figyelmeztette barátját:

— Tartsd nyitva szemeidet és füleidet... sok érdekes dolgot fogsz látni és hallani és legelőször is rögtön szembeállítalak a francia rendőrség legfinomabb szaglású vizslájával.

— Ah! — mondá a fiatalember, nem lévén tisztában azzal, vajjon kutyáról, vagy emberről van-e szó.

Aztán, hogy megpillantotta Lérigot, aki és egyik asztalnál ült és pohár tejet szűröcsölgetett, ami ennél a javíthatatlan iszákosnál intenzív agyműködésre mutatott — egyre jobban bámult.

— Nos tehát? — kérde Francis lakonikusan és szembe ülve mesterével.

És minthogy Lérigot bizalmatlan pillantást vetett Bonnaudra, Francis megmagyarázta:

— Benső barátom... jó fiu, bátran be-

Lérigot megszólalt:

— Ime... megegyezésünk értelmében körülszágálódttam Gorjeaud asszony lakása tájékán... szemközt a házzal van egy bormérés, a gazdája bőbeszédű, el lehet mondani róla, hogy nem hitelbe beszél.

— Nagyon helyes!... és ön kisasjtolt belőle valamit?

Folytatása következik.

APRÓ HIRDETÉSEK
 egy hétköznap, mint vasárnap.
 Egy sor 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
 a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

Eladó

HAZ két szoba, konyha és iatállóból álló, Rudarska 74. eladó. 2491

ELADÓ két ágy, asztal, két vaskályha, Singer varrogép, ebédlozsekrény sárgaréz kotla. Uspenska 20. 2485

ELADÓ hathetes Satter vadász kölyök kutyák Novisadon, Lövész ucca 2. szám alatt. 2475

Kereslet

VASUTAS-futárokat keresünk kisebb üzleti utra „Alabastrit”, Jovana Subotića ul. 9. 2487

TANONCOK fizetéssel felvétetnek Schönberger butorgyárban, Kőcsey u. 2325

KIFUTÓ U azonnali belépésre fizetéssel felvétetik Kuzli Gyula vaskereskedés, Novisad, Temerinska u. 8. 2479

MENYASSZONYI FÁTYOL sib. himzéseben jártas himzönöket állandó munkára felveszek. Cim a kiadóban. 2482

Két tanoncot felveszünk

KRAMER TESTVÉREK
 Novisad, Mali Liman

Állást keres

RAKTÁRNOK, pénzbeszedő, éjjeli őr vagy ehhez hasonló állást keres csekély nyugdíjból élő intelligens ember. Cim a kiadóban.

TAKARITÓNÓI állást, vagy mosási darabszámra vállalt becsületes asszony. Cime megtudható a kiadóban, Kralja Petra ul. 30., emelet. 2476

Külföldi

Üzletfelelmet értes tem, hogy a nyári szezon alatt üzletemet 6 óráig tartom nyitva. Weber Károly uriszabo. 2493

EGY- és KÉTVASU E K É K, VADDISZNO VÉDJEGGYEL, val mint az őrs vasárak kap hatok Petrović es Gyurković vaskereskedésében, Novisad. 2331

Új cukrászda Petrovaradinban

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy Péterváradon a Fő uccán, folyó hó 25-én modernül berendezett cukrászdát nyitottunk. Elsőrendű tészta, fagyalit, süti Gyors kiszolgálás. Kérem a n. é. közönség szives látogatását

TÁRS
 vagy társnő keresetik

rentabilis vállalathoz kevés tőkével Bővebbet a kiadóban.

Szerkesztésért es kiadásért felel:
TOMAN SÁNDOR

Kiadó két udvari szoba, alkalmas orvosi rendelőnek, vagy irodának, ezenkívül 6 földszinti helyiség vívezetékekkel és hat emeleti helyiség, alkalmas gyárnak vagy műhelynek, külön vagy együttesen, augusztus 1 re. Érdeklődni: Futoška ulica 56.

501-es
Fiat autó
 eladó
Braća Kramer
 Novisad, Mali Liman

HIRDETÉSEKET
 felvevő
A DÉLBÁCSKA
 kiadóhivata
 Novisad, Kralja Petra 30

I-a mész, cement
Reibsand

vagon és kisebb tételben a legolcsóbban szállít
GAUSZ JÁNOS NOVISAD, Futoški put 66
 TELEFON 25-34

SNEFF ISTVÁN

faszobrászati és iparművészeti műterme
SREM. MITROVICA

Ajánl legmodernebb kivitelben készült csillárakat, állólámpákat és a faszobrászat keretében vágó bármilyen művészi munkák elkészítését. Az 1925. évi mitrovicai iparképzésen aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

Legrégibb

fűző, keztyű, harisnya és bőrkezttyű
különlegességek szaküzlete

FISCHER J. és FIA

NOVISAD, KRALJA PETRA 23. — Telefon 23-64.

A boroszlói atlétikai viadal

Július 20 és 22-ike között bonyolították le a boroszlói stadionban a német atlétikai bajnokságokat. Baloldali képünk Hirschfeld súlydobó világbajnokot mutatja. A felső képeken láthatjuk Wanderert, a marathoni futás bajnokát, Steinhart, a gátverseny bajnokát és Buchner, a 400 méteres síkfutás bajnokát, lenti képünkön pedig Eldrachert az új sprint fenomenét, Boltze és Dickmant a híres távfutókat, végül Korniget, a 200 méteres síkfutás bajnokát

Nyomatott: „Ujania”, nyomdai műintézet és kiadóvállalat (Kornis Márton) Novisad, Ustavaska 14.